

28 ביולי 2014

ניתוח הצהרות ועיוותים של ארגונים לא-ממשלתיים רפואיים בנושא מבצע "צוק איתן"

אמצעי ההגנה העצמית שנקטה ישראל בעזה במהלך חודש יולי 2014 ספגו גינויים ציבוריים חריפים וכוזבים, בין השאר, על ידי ארגונים לא-ממשלתיים הפועלים, לכאורה, בתחום הרפואי ופעילים בולטים מתוכם.

ארגונים אלה ופעיליהם:

1. משתמשים בביטויים מסיתים ומקדמים דמוניזציה של ישראל תחת אצטלה של מומחיות רפואית ומדעית;
2. דוחים את מחויבותה של ישראל להגן על אזרחיה;
3. מציגים ניתוחים פוליטיים, הצהרות משפטיות וספקולציות בנוגע למבצעים ישראליים ואמצעי לחימה באופן החורג משדה ההתמחות הרפואית;
4. מקדמים נראטיבים מעוותים ושקריים.

בנוסף הם מתעלמים לחלוטין מהשימוש שעושה חמאס [בבתי-חולים ואמבולנסים למטרות צבאיות](#), ומניצול אזרחים בעזה כמגן אנושי. ההצהרות אינן מזכירות את העובדה שלמרות התקיפות הבלתי-פוסקות באמצעות שיגור הטילים ופעילות הטרור, ישראל מפעילה בית-חולים שדה הומניטרי לתושבי עזה וכי מעברי ארז וכרם-שלום נותרו פתוחים לצרכים הומניטריים ואספקה הכרחית, כולל דלק ואוכל.

לעתים קרובות הטענות הפוליטיות הללו מופצות בכתיב-עת רפואיים. לדוגמה, מספר ארגונים לא-ממשלתיים של רופאים-אקטיביסטים, כולל מאדס גילברט (NORWAC) סווי אנג ([סיוע רפואי לפלסטינים](#)) ופולה מנדוקה (ועדת הנשק החדשה) פרסמו [מכתב פתוח למען תושבי עזה](#) (23 ביולי 2014) בכתב העת הרפואי הבריטי *the Lancet*. ביומרה להציג "את העובדות" הם תיארו את ישראל בצורה דמונית בשל "התעמולה הסוטה המצדיקה הכרזת מצב חירום כדי להסתיר טבח" (בתגובה טען משרד הבריאות כי המכתב "[גובל בעלילת דם](#)").

(לפרטים נוספים ורקע על תופעה זו, כולל דוגמאות מהצהרות הארגונים הללו בעימותים הקודמים, ראו: [רשלנות רפואית: מעורבות ארגונים רפואיים בקמפינים אנטי-ישראליים](#), 29.07.2014)

ציטוטים מתוך הצהרות של ארגונים לא-ממשלתיים רפואיים:

1. שימוש בביטויים מסיתים וקידום דמוניזציה של ישראל תחת אצטלה של מומחיות רפואית ומדעית.

- מאדס גילברט (NORWACS) סווי אנג ([סיוע רפואי לפלסטינים](#)), פולה מנדוקה (ועדת הנשק החדשה) ואחרים, [מכתב פתוח למען תושבי עזה](#), *The Lancet*, 23 ביולי 2014: "אנו קוראים תיגר על התעמולה הסוטה אשר מצדיקה הכרזת מצב חירום כדי להסתיר טבח, מה שמכונה 'התקפה הגנתית' היא למעשה תקיפה אכזרית ובלתי-מוגבלת בזמן, בהיקף ובעוצמה... אף אחת מאלה אינה מטרה צבאית. מטרת ההתקפות היא להטיל טרור, לפצוע את האנשים בגוף ובנפש ולהפוך את חייהם בעתיד לבלתי-אפשריים..."
- ועדות העבודה הרפואית ([Health Work Committees HWC](#)) [הודעה לעיתונות – ארגוני בריאות ורפואה קוראים לצלב האדום לפעול מיידית לעצירת הטבח באזרחים בעזה ולהגן על הצוותים הרפואיים](#), 21 ביולי 2014: "... טבח באוכלוסייה אזרחית שאין לה לאן לברוח בכלא הפתוח שיצרו להם תוקפיהם."
- HWC, [הודעה לעיתונות – ועדות העבודה הרפואית קוראות לעצור את הפלישה הישראלית לרצועת עזה](#), 13 ביולי 2014: [הכיבוש הישראלי ממשיך במלחמתו האלימה והשיטתית נגד הפלסטינים ברצועת עזה ופוגע בכל צורות החיים כולל בני-האדם, העצים והאבנים ללא הבחנה מי נהרג או איך הם נהרגים... שהידיים... זוהי מטרת הענישה השיטתית של מכונת ההרג הצבאית."](#)
- HWC, [מכתב פתוח- עצרו את רצח-העם](#), 21 ביולי 2014: "האזרחים החפים מפשע ברצועת עזה ניצבו בפני רצח-עם מזעזע שבוצע נגדם על-ידי הכוחות הישראליים הכובשים... כך קורה בעוד שהעולם המתורבת לכאורה נשאר דומם ולא נקט כל פעולה לעצור את רצח-העם הנורא. במקום זאת, ארצות מערביות רבות תמכו בפלישת ישראל."
- [רופאים ללא גבולות \(MSF\), דעות ודיון: גבולות ההומניטריות בעזה](#), 14 ביולי 2014: "MSF ממשיך לעבוד בכלא באויר-הפתוח כדי לסייע לאסירים בין סבבי העינויים שלהם... אולם שומרי הכלא הם אלה שיש להם את היכולת לשגר התקפות הרסניות בהיקף רחב על הכלא באויר-הפתוח..."

2. שלילת מחויבותה של ישראל להגנה על אזרחיה.

- [אגודת הרווחה הרפואית הפלסטינית \(PMRS\), סטטוס בפייסבוק, 13 ביולי 2014](#): "כפי שכולכם יודעים כבר, לפני כמעט שבוע, תחת אמתלת שווא של הגנה-עצמית, ישראל החלה במתקפה מסיבית חדשה וקטלנית על עזה... 100-150 הגיע הזמן לחשוף אחת ולתמיד את הנראטיב הישראלי... לא, חמאס וקבוצות אחרות אינן התוקפן. לא, אין זכות להגנה עצמית... אין כזה דבר הבלגה... המלחמה שישראל מנהלת בעזה כעת איננה הגנה עצמית."
- [מכתב פתוח למען תושבי עזה](#), *The Lancet*, 23 ביולי 2014: "באמתלה של חיסול הטרור, ישראל מנסה להרוס את האחדות הפלסטינית המתפתחת. בין שאר השקרים, נטען שאזרחים בעזה הם בני-ערובה של חמאס כאשר האמת היא שרצועת עזה אטומה על ידי הישראלים והמצרים."

• [רופא נורבגי המטפל באזרחים פצועים: הפסיקו את ההפצצות, אל תתנו לישראל חופש פעולה בעזה](#) (ראיון עם מאדס גילברט), Democracy Now, 14 ביולי 2014: "ישראלים מאשימים פלסטינים בהתקפות עליהם; לטענתם הם חייבים להגן על עצמם. למעשה האמת היא ההפך הגמור. ישראל היא התוקפן, היא הכובש. הם אחראים על פי החוק הבינלאומי, לבטחונם ושלומו של האוכלוסייה הכבושה, אך בפועל, ישראל עושה ככל יכולתה להרוג אותם ולהפוך את חייהם אומללים ככל האפשר, באמצעות שבע שנות המצור האלה... הבעיה העיקרית במזרח התיכון היום... היא החסינות של ישראל מעונש... המדכאת האמיתית, והפושעת האמיתית כאן... היא מדינת ישראל".

3. טענות החורגות מההתמחות הרפואית

טענות פוליטיות

• [רופא נורבגי המטפל באזרחים פצועים: הפסיקו את ההפצצות, אל תתנו לישראל חופש פעולה בעזה](#) (ראיון עם מאדס גילברט), Democracy Now, 14 ביולי 2014: "כרופא, אתם יודע, הבקשה שלי היא: אל תשלחו פלסטרים, אל תשלחו מזרקים. אל תשלחו צוותים רפואיים. הדבר הרפואי החשוב ביותר שאתם יכולים לעשות עכשיו הוא להכריח את ישראל להפסיק את ההפצצות, ולהסיר את המצור מעזה. אז הפלסטינים יסתדרו היטב בעצמם".

• [רופאים למען זכויות אדם \(רל"א-ישראל\) מכתב פתוח](#), ללא תאריך: "שנים של שליטה גוברת והולכת, ושל סגר על עזה מצד אחד והיעדר פעילות לקידום פתרון צודק שיסיים את הכיבוש מצד שני; מובילות אותנו לתהומות, מגבירות את להבות השנאה והנקמה המערערות את הבסיס שעליו מתקיימת חברה בריאה".

טענות משפטיות

• ["הרופא הנורבגי מאדס גילברט מדבר עם MEMO בנושא טיפול בפצועי עזה"](#), Middle East Monitor, 23 ביולי 2014: "...זהו טבח, זהו פשע נגד האנושות... זה כמו בן פשע מלחמה ענק... מישהו אחראי לרצח ההמוני הזה... חסינותה של ישראל מעונש צריכה להסתיים... שפשעי מלחמה ישראליים ופושעי המלחמה הישראליים נלקחים לבית הדין הפלילי הבינלאומי... ועומדים בפני הליכים פליליים הוגנים... ישראל אינה מכבדת שום חוק בינלאומי".

• [מכתב פתוח למען אנשי עזה](#), The Lancet, 23 ביולי 2014: "אם אלו מאתנו המסוגלים לקום ולדבר, אינם עושים זאת ואינם עומדים כנגד פשע המלחמה הזה, אנחנו גם שותפים לדבר עבירה בהרס חיים ובתיים של 1.8 מיליון איש בעזה".

• [HWC, הודעה לעיתונות – ארגוני בריאות ורפואה פלסטיניים קוראים לצלב האדום לפעול מיידית לעצירת הטבח באזרחים בעזה ולהגן על הצוותים הרפואיים](#), 21 ביולי 2014: "...אלפים ומאות-אלפים נעקרו במה שנראה באופן מובהק כמו פעולה לטיהור אתני... אנו דוחקים בצלב האדם למלא את תפקידו כנאמן של אמנות ז'נבה ולהתערב מיידית כדי לעצור את הטבח... אנו דורשים גם שהא"ם ינקוט בצעדים הכרחיים כדי לפרוש על אזרחי עזה את הגנת הקהילה הבינלאומית... עם מוגן מוכרח להיות מוגן על ידי הקהילה הבינלאומית הנושאת בתפקיד זה מתוקף המשפט הבינלאומי. אנו,

ארגוני הבריאות והרפואה הפלסטיניים החתומים על עצומה זו, דורשים התערבות מידית להצלת תושבי עזה. כל מי שיישאר דומם נוכח הטבח הזה הוא שותף לפשע".

- HWC, מכתב פתוח- [עצרו את רצח-העם](#), 21 ביולי 2014: "ועדות העבודה הרפואית קוראות ל: 1. חשיבות סיומו של רצח-העם בעזה מיד וללא דיחוי. 2. הגשת תביעות בבתי משפט ובארגונים בינלאומיים כדי להביא פושעים ציוניים לדין...4. צורות שונות של יוזמות בינלאומיות לחרם על הכיבוש ויישום יוזמות אלו".

- HWC, הודעה לעיתונות – [וועדות העבודה הרפואית קוראים לעצירת הפלישה לעזה](#), 13 ביולי 2014: "יש להקדיש תשומת לב לענישה הקולקטיבית של אנשי רצועת עזה. אנו רואים בארה"ב ובכל תומכי הטרור הציוני נגד העם הפלסטיני אחראים להתרחשויות, ושותפים לפשע, לגשת אל הארגונים ובתי הדין הבינלאומיים ולגנות את הכיבוש הפושע על פשעיו". [טעויות במקור]

- [רופא נורבגי מטפל באזרחים פצועים: הפסיקו את ההפצצות, אל תתנו לישראל חופש פעולה בעזה](#) (ראיון עם מאדס גילברט), Democracy Now, 14 ביולי 2014: "אם ישנה מדינה אחת אשר ארה"ב תומכת בה באופן מוצק, ומפירה את אמנת ז'נבה, ואת האמנות הבינלאומיות בכל המובנים, זוהי ישראל".

- רופאים לזכויות אדם-ישראל, הודעה לעיתונות- [10 ארגוני זכויות אדם בפנייה דחופה ליועץ המשפטי לממשלה: חשד להפרות חמורות של הדין ההומניטרי הבינלאומי בפעילות הצבא בעזה](#), 21 ביולי 2014: "ארגוני זכויות אדם פנו היום במכתב דחוף ליהודה ויינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה, בעקבות נתונים ודיווחים בדבר אופי התקיפות ושיעור הפגיעה באזרחים, באופן שמעלה חשד להפרות חמורות של הדין ההומניטרי הבינלאומי...באופן שמעלה חשש כבד בנוגע לחוקיות הפעולה, ובפרט להפרתם של עקרונות יסוד ביני הלחימה, ובראשם עקרון ההבחנה בין לוחמים לאזרחים. הארגונים עומדים על כך שיש להימנע מפעולות שאינן מאפשרות הבחנה בין לוחמים לאזרחים, ויש למזער ככל הניתן את הפגיעה באזרחים".

טענות בדבר אמצעי לחימה ופעולות הצבא

- [מכתב לכתב העת ה-Lancet](#), 23 ביולי 2014: "נעשה שימוש באמצעי לחימה שידוע כי הם גורמים לנזק בריאותי ארוך טווח לכל האוכלוסייה; במיוחד נשק אל-רסס ופצצות בעלות ראש קשה...אנו רואים באופן עקבי שנשק חכם לכאורה אינו פוגע באופן מדויק, אלא אם נעשה בו שימוש מכוון לפגוע בחפים מפשע".

- ["הרופא הנורבגי מאדס גילברט מדבר עם MEMO בנושא טיפול בפצועי עזה"](#), Middle East Monitor, 23 ביולי 2014: "מדינת ישראל מבצעת עונש מוות...הורגת אותם באופן מכוון עם אמצעי הלחימה האיומים האלה".

- ["פרופסור מאדס גילברט: חשד שעזה משמשת שדה ניסויים לאמצעי לחימה חדשים"](#), PressTV (איראן), 14 ביולי 2014: "...כולם חושדים שהם מנסים אמצעי לחימה חדשים...אני רופא ומדען ואין לי ראיות לכך, אבל אני חושב שיש חשד סביר שישראל מנסה אמצעי לחימה חדשים על תושבי עזה...אם הם משתמשים בסוגים חדשים של אמצעי לחימה עכשיו, אנו עוד לא יודעים".

4. קידום נרטיב מעוות ושקרי

- [הרופא הנורבגי מאדס גילברט מדבר עם MEMO בנושא טיפול בפצועי עזה](#), Middle East Monitor, 23 ביולי 2014: "הם מפציצים את בתי החולים...מעולם לא ראיתי בית חולים פלסטיני אשר היו בו טילים או רקטות וצריך להכווין את השאלות האלו לארגון הבריאות העולמי ולאונר"א אשר מטפלים בבתי החולים".
- מאדס גילברט, "[הסכסוך בין ישראל לעזה: ד"ר מאדס גילברט מעלה את נושא התנאים בבתי החולים בעזה](#)", האינדיפנט, 20 ביולי 2014: "פצועים פלסטינים רבים, בכל הגילאים, כולם אזרחים, כולם חפים מפשע".
- [רופא נורבגי מטפל באזרחים פצועים: הפסיקו את ההפצצות, אל תתנו לישראל חופש פעולה בעזה](#) (ראיון עם מאדס גילברט), Democracy Now, 14 ביולי 2014: "הם אפילו לא מכבדים בתי חולים... למה הם לא פותחים פרוזדורים כדי שניתן יהיה להביא אספקה לבתי החולים בעזה...למה הם לא פותחים את ארז...כדי לפנות את אלו אשר נפצעו פציעות חמורות וצריכים טיפול בחו"ל...אפילו הזכויות הבסיסיות אשר מעוגנות במשפט הבינלאומי נשללות מהפלסטינים".
- רופאים לזכויות אדם-ישראל, הודעה לעיתונות- "[עדות רל"א: נסיון פינויים של משפחה לכודה בשכונת ח'וזעה](#)", 27 ביולי 2014: "רבים מהפינויים הדרושים אינם מתבצעים כלל או מתבצעים רק אחרי ימי לחימה ארוכים, בהם מצבם של פצועים, הנמנעת מהם גישה לעזרה רפואית מחמיר ומסתבך, ובחלק מהמקרים אזרחים אף קיפחו את חייהם בהמתנה לקבלת סיוע שלא מגיע. גם אלו שלא נפגעו אך נותרו נצורים, בנוסף לסכנת הפגיעה מאש, נתונים בסכנת חיים רק בשל העובדה שהם חסרים מים, מזון ומוצרים בסיסיים שאינם יכולים לצאת ולהביא לביתם מבלי לסכן את חייהם באופן ממש".